

Hvad er eksistentiel og
undringsdreven
innovation?
Og kan det fremme en
humanistisk og
eksistentiel resiliens?

Oplæg af Finn Thorbjørn Hansen, professor,
Ph.d., Center for Dialog og Organisation,
Institut for Kommunikation, Aalborg
Universitet og Professor 2 ved Agder
Universitet, Kristiansand, Norge.

Spinderihallerne, Vejle Kommune, den 5.
september 2018

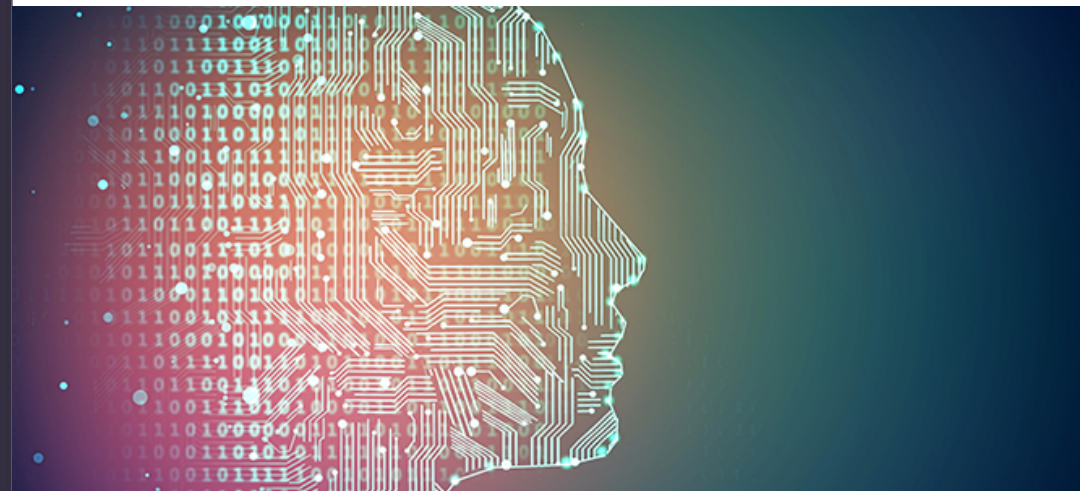
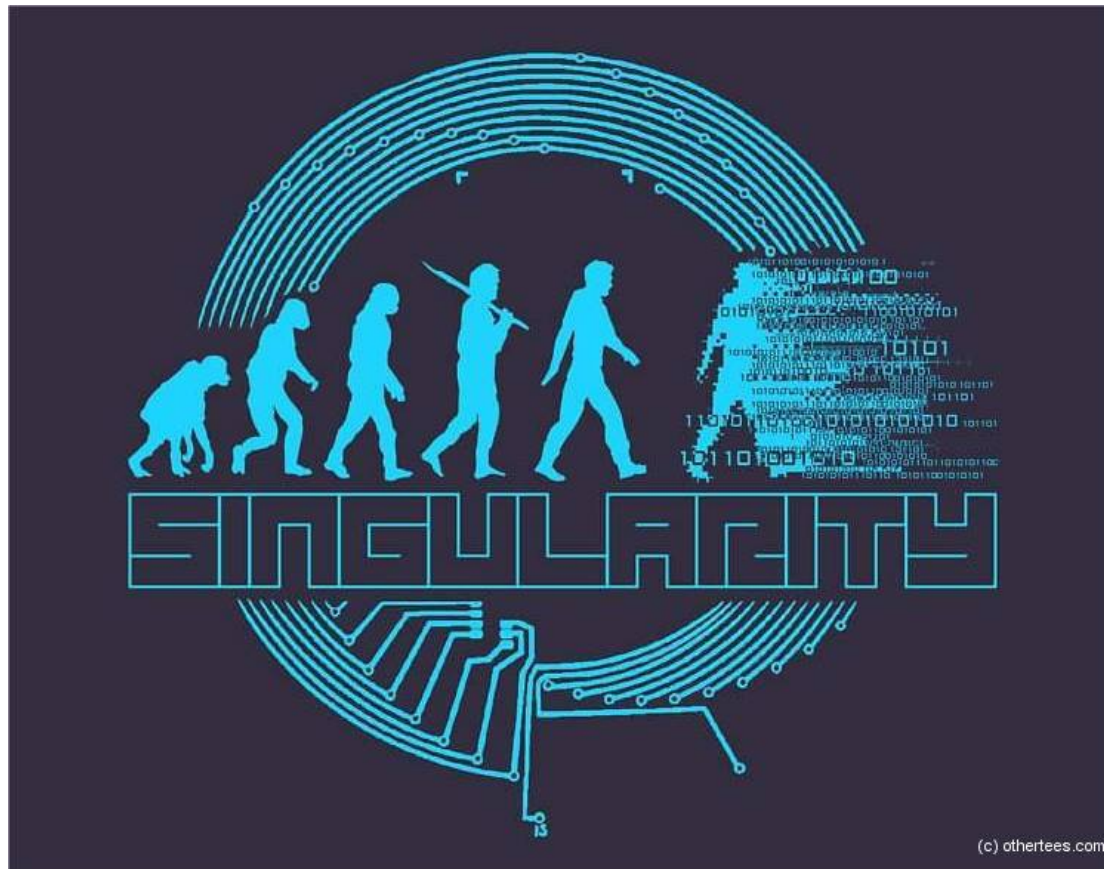

Fra
teknologi-, problemløsnings- og bruger-dreven innovation
til
menings-, mysterium- og visdoms-søgende innovation

Skriv titlen og google den! Open and Free
Access dokument.

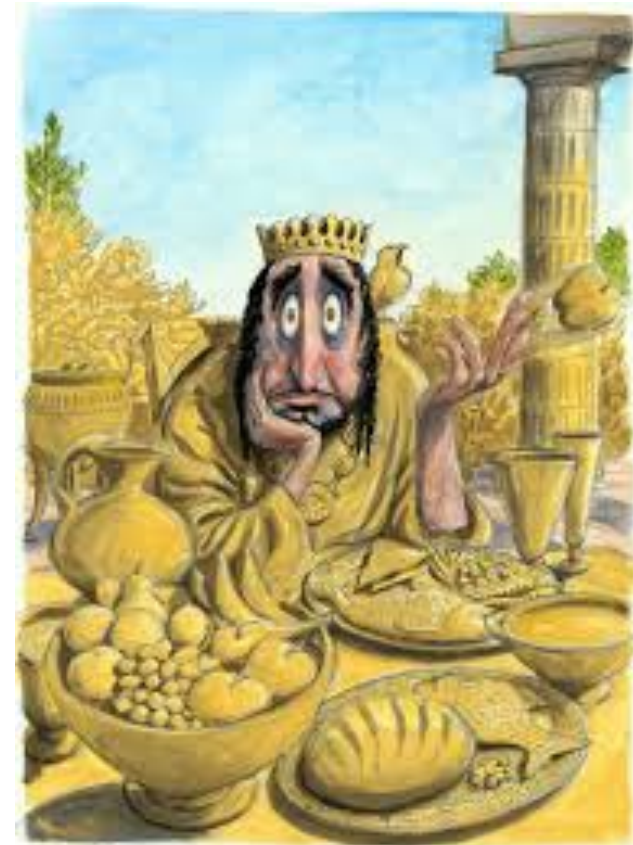
Hvad er humanitet, det unikt menneskelige?

Er velfærdsteknologi det nye 'guld' – men hvad skal vi så leve af?

Disneys version af Troldmandens Lærling

Til Kong Midas' rædsel blev ALT, hvad han rørte ved til guld!

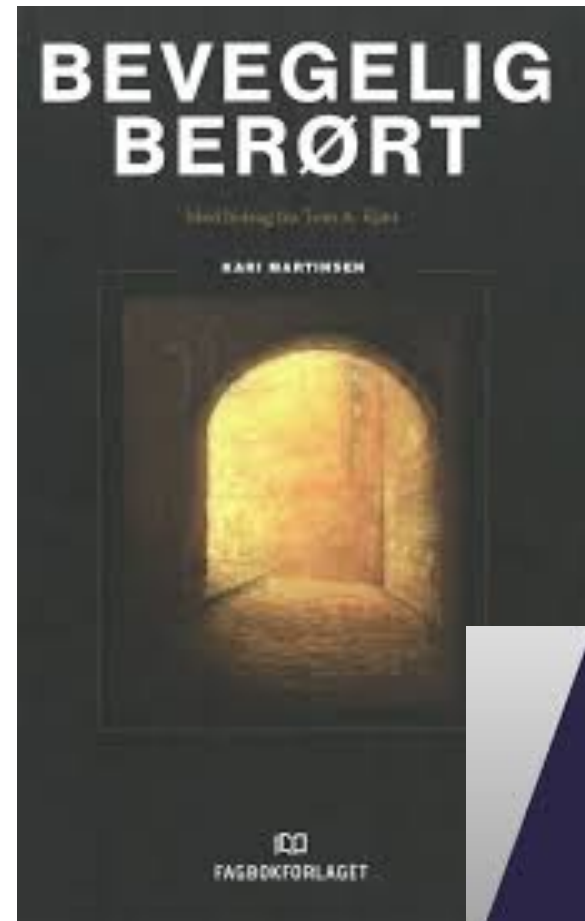
Vi er endt på randen af universet via det tekno-videnskabelige verdensbillede og menneskesyn

"Teknologi er vores evne til at arrangere verden sådan, at vi ikke oplever den."

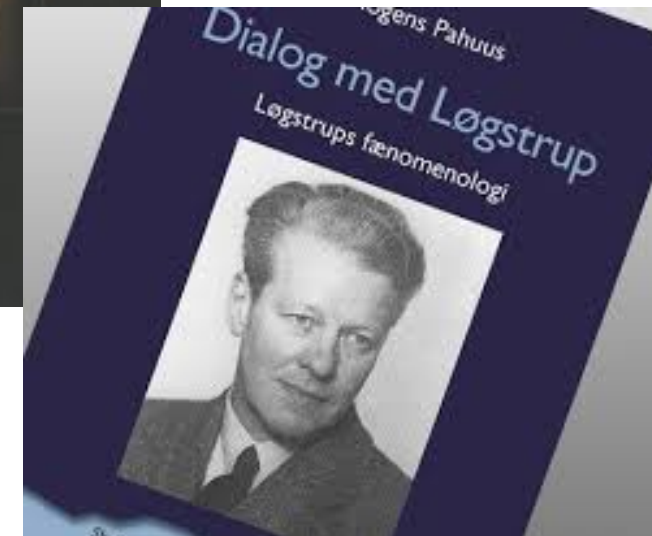
Max Frisch, schweizisk arkitekt og forfatter til romanen *Homo Faber*.

"Sansningen reduceres til teknik for kontrolleret observation eller lader kun den sansning, der kan kontrolleres og observeres på anonym vis blive taget alvorligt."

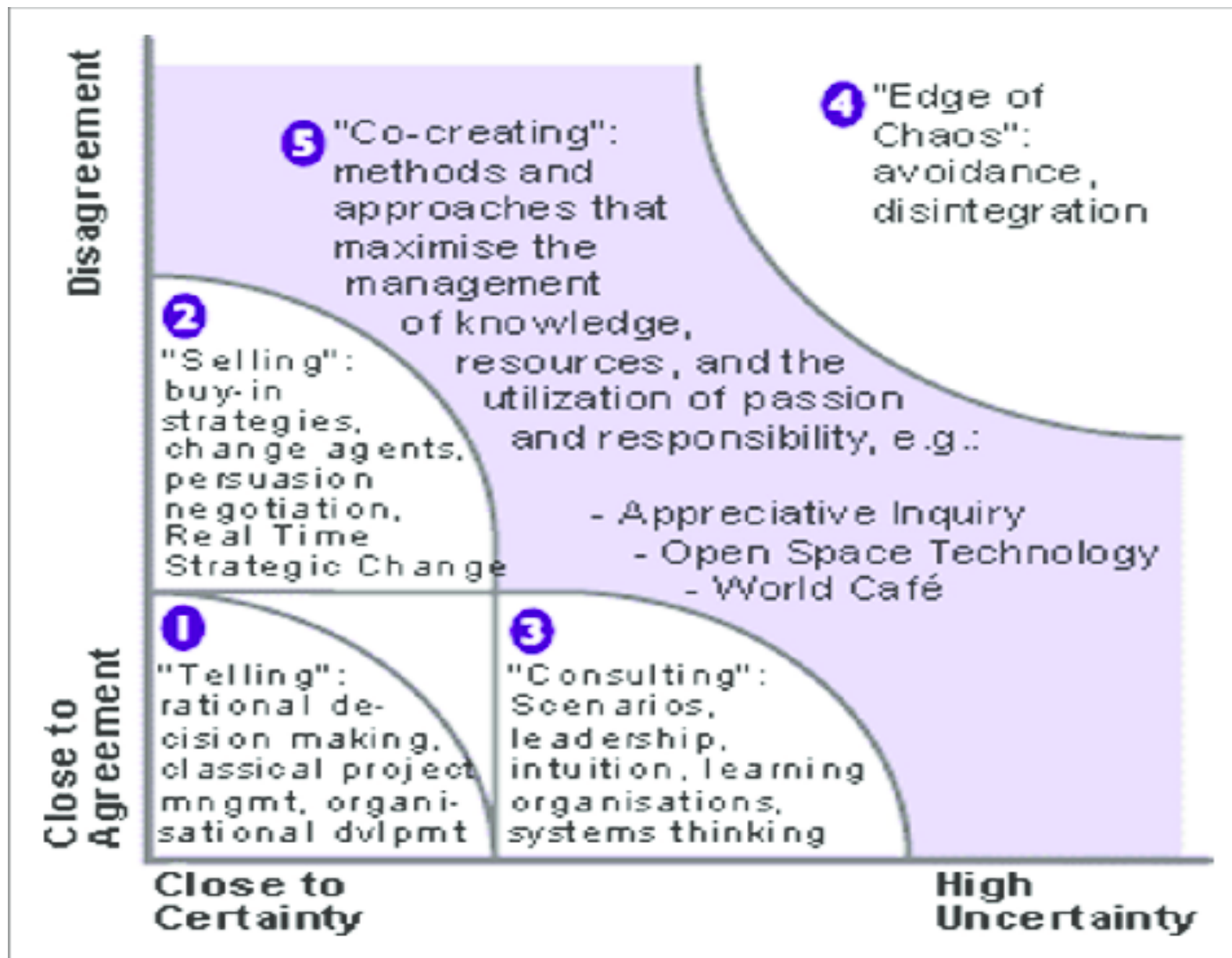
Kari Martinsen, professor, Løgstrup-ekspert og sygeplejeforsker

Kun den virkelighed, der slipper igennem teknologiens og naturvidenskabens nåleøje, bliver betragtet som virkelig og sand...

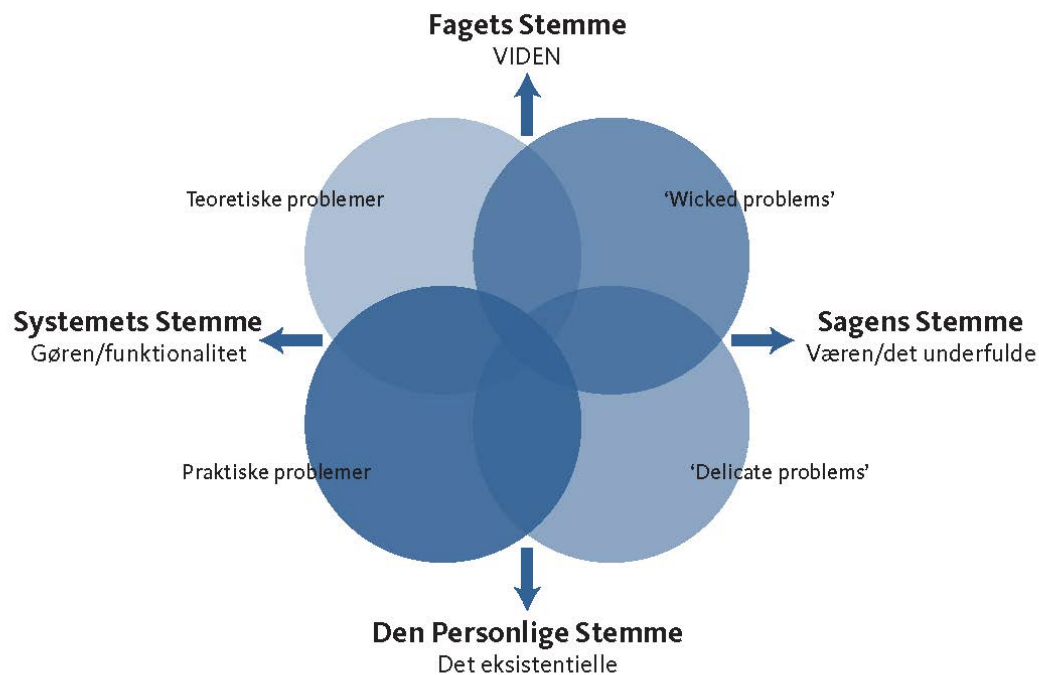

Ralph
Stacy's
diagram
for Change
Manage-
ment in
organizatio
nal
complexity

“Wicked problem is a dysfunctionality within a complex system”, se: <http://complexitylabs.io/>

”Ejendommeligt for vor epoke er det, at **de uløselige problemer** er ude for vanrøgt. Ingen tager sig af dem. Det kommer sig af, at vor kultur er en videnskabelig. (...) Vi kan kun konstatere, at de er blevet hjemløse.” (Løgstrup, 1987, s. 55)

Figur 1: Firestemme-modellen

© At møde verden med undren
Finn Thorbjørn Hansen
Hans Reitzels Forlag, 2018

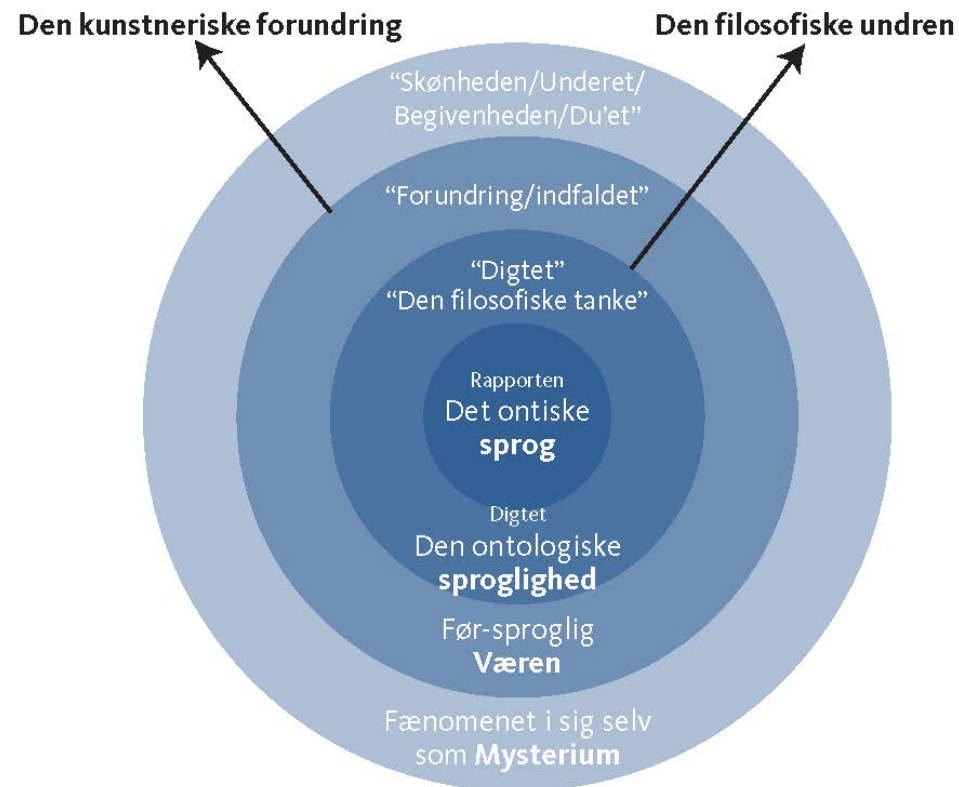
Illustrationen må anvendes i undervisningssituationer relateret til lærebogen, men må ikke genanvendes i andre sammenhænge eller i egne undervisningsmaterialer.

DEN LÆRENDE og SYSTEMISKE ORGANISATION	DEN FRIE ORGANISATION	DEN UNDRENDE ORGANISATION
<i>Organisatorisk viden gennem systemiske læringsprocesser</i> (Funktions- og relationsorienteret)	Organisatorisk visdom gennem Begivenhedsledelse (Værdi- og lederorienteret)	Organisatorisk visdom gennem Mysterieforløsning (Værens- og forundringsorienteret)
'Den kreative spænding'	'Erotiske og agapiske dynamikker'	'Filosofisk gravitation'
<i>Læring og kompetence med vægt på grundattituderne nysgerrighed, ironi og uærbødighed</i>	Dannelse og dyder med vægt på en balance mellem passion og storsind, frihed og generøsitet	Dannelse og dyder med vægt på dyderne undren, humor og ærbødighed
Praksisepistemologi og senmoderne og postmoderne systemisk tænkning	Praxisontologi og aristotelisk dydsetik og 'Kirkebysk' begivenhedstænkning	Praxisontologi og sokratiske og eksistentiel-fænomenologisk tænkning
'Reflection-in-action'	"Reflection-on-values"	'Wonder-in-action'
'Professionel tilregnelighed'	'At blive herre i eget hus'	'Filosofisk utilregnelighed'
<i>Det reflekterende og anerkendende fællesskab</i>	Filosofisk coaching og begivenhedsledelse	Det eksistentielle og sokratiske undringsfællesskab

Oversigt 6: Hovedtræk og nøglebegreber for Den lærende, Den frie og Den undrende organisation.

© At møde verden med undren
Finn Thorbjørn Hansen
Hans Reitzels Forlag, 2018

Illustrationen må anvendes i undervisningssituationer relateret til lærebogen, men må ikke genanvendes i andre sammenhænge eller i egne undervisningsmaterialer.

Figur 2: Værenscirklen

© At møde verden med undren
Finn Thorbjørn Hansen
Hans Reitzels Forlag, 2018

Illustrationen må anvendes i undervisningssituationer relateret til lærebogen, men må ikke genanvendes i andre sammenhænge eller i egne undervisningsmaterialer.

Grund-paradigmer i forskningen	'The Meaning-Neutral-Paradigm'	'The Meaning-Making-Paradigm'	'The Meaning-Receiving-Paradigm'
Virkeligheds- og sandhedssyn	Dokumentarisk realisme	Narrativ konstruktivisme	Lyrisk realisme
Videnskabsteori	Neopositivisme og naturalisme	Socialkonstruktivisme og pragmatisme	Eksistentiel fænomenologi og filosofisk hermeneutik
Værensniveau	Det ontiske niveau 1	Det ontiske niveau 2	Det ontologiske og før-ontologiske
Erkendelsesteori	Apriorisk epistemologi	Praksis- og praxis-epistemologi	Praxis-ontologi
Sprogforståelse	Sproget afspejler virkeligheden	Sproget skaber og konstruerer vores virkelighedsforståelse	Sproget er det 'slørede medie', hvorigennem vi modtager ikke- eller før-sproglig meningsfuldhed
Vidensforståelse	EksPLICIT, propositionel teoretisk viden	Implicit, situativ og kropsliggjort praksisviden	Etisk-eksistentiel visdom og ikke-viden ('Not-yet embodied knowledge')
Individforståelse	Individet kommer før relationen (den kognitive og intentionelle bevidsthed)	Relationen kommer før individet (den systemiske og relationel-psykologiske bevidsthed)	Sagen/fænomenet selv kommer før både individet og relationen (den filosofiske og værensmæssige opmærksomhed)

Oversigt 1: Centrale ideer i realisme, socialkonstruktivisme og eksistentiel og etisk fænomenologi og hermeneutik.¹⁶

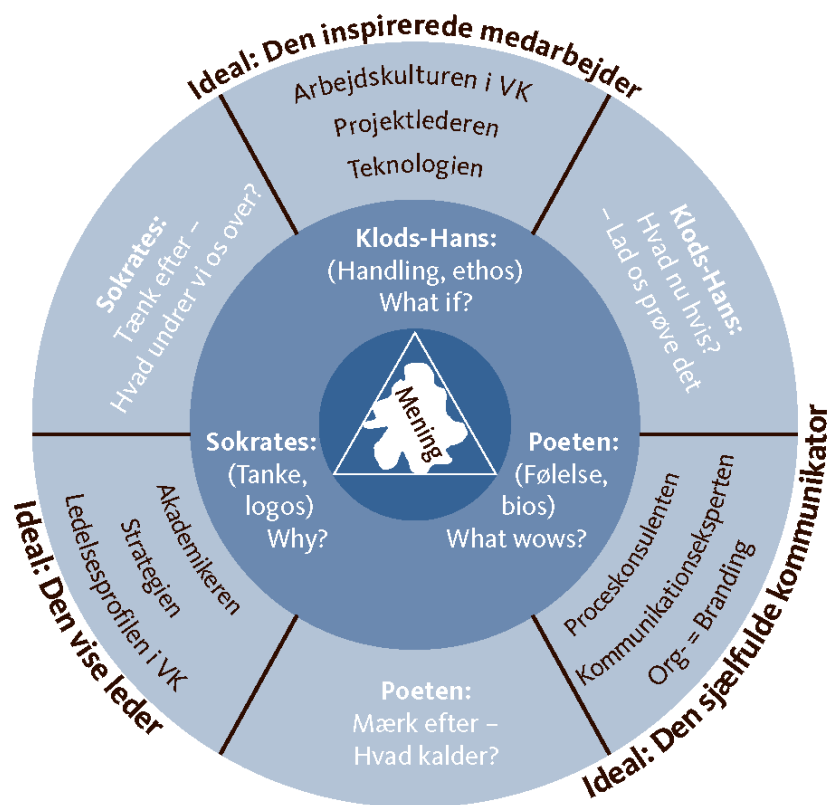
© At møde verden med undren
Finn Thorbjørn Hansen
Hans Reitzels Forlag, 2018

Illustrationen må anvendes i undervisningssituationer relateret til lærebogen, men må ikke genanvendes i andre sammenhænge eller i egne undervisningsmaterialer.

InnovationsTrioen

Undringsseismograf

Figur 11: Undringsseismografen

© At møde verden med undren
Finn Thorbjørn Hansen
Hans Reitzels Forlag, 2018

Illustrationen må anvendes i undervisningssituationer relateret til lærebogen, men må ikke genanvendes i andre sammenhænge eller i egne undervisningsmaterialer.

Undgå disse filosofi-stoppere:

- **Menings-skaberne:** Kom ikke med dine meninger, men søg ud til det du ikke ved!
- **Problem-løserne:** Kom ikke med dine løsningsforslag og svar, men led efter det oversete mysterium i det konkrete (dvs. ikke løs problemer, men forløs mysterier/det underfulde i din hverdag!)
- **Strategerne:** Spørg ikke hele tiden efter en aktivitets eller tankes nytteværdi og pragmatiske relevans ('hvad kan det bruges til?'), men gå på eventyr, tænk unyttigt i 'fri tid', som var du på på en slentretur eller eventyrer
- **Årsags-søgere:** Led ikke efter forklaringer og årsager bag en hændelse eller udtryk, men søg 'fænomenet selv', indtrykket og det forunderlige i det, som hænder eller er sagt
- **Empatisk, spejlende, relations-kompetente, proces-orienterede og parafraserende coaches:** Drop rollerne og deltag på lige fod og i en ægte dialog om sagen ud fra en indholdsmæssig optagethed af indholdet (sagen/fænomenet selv) af det, som samtalen drejer sig om!

FILOSOFISK VIDENSARKÆOLOGI

ELLER HVORDAN MAN DYKKER NED TIL VISDOMMEN...

Fem veje til filosofisk undren

0. Fra professionel stråikkerhed/stivnede metoder og tanker til værensåbenhed og forundring ('vendingen mod det åbne')

1. Find tilbage til den levende verden via 'bevægelig berørthed' (Martinsen) eller "berørt ikke-viden" (Lindseth)
2. Find det vise og almenmenneskelige i det konkrete indtryk og praksisfortælling
3. Lad kunst og kultur, filosofi og poesi, menneskehedens Store Fortællinger og Undringer inspirerer til horisontforskydning
4. Hvor og hvem er du eksistentielt selv i alle disse store ord og idealer? Hvordan lever du dem selv? Hvad fortæller din krop og dit hjerte dig?
5. Hvilke nye indsigter OG nye undringer har den undringsrejse givet jer, og se da efter hvor I kan lave forandringer og innovation, der kan fremme større praktisk visdom i hverdagen.

Kirsten og Eva i undringsværksted i den fjerde legende-æstetiske fase, 2016

VIL DU TRÆNES I AT ARBEJDE MED UNDRINGS-BASEREDE DIALOGER I DIT ARBEJDE?

"Kurset i professionel undren har bidraget med inspirerende og kompetent undervisning, og det samme har undersøgelser, undring og essayskrivning i grupper. Jeg er blevet styrket personligt, men først og fremmest fagligt i forhold til at nå tættere på sagens kerne."

Rikke Heller Gjørup,
sygeplejerske HospiceLimfjord

BLIV KLOG PÅ PROFESSIONELLE SAMTALER OG UDVIKLINGS- PROCESSER

EFTERUDDANNELSESFORLØB I FACILITERING AF UNDRINGSBASEREDE DIALOGER
OG FORUNDRINGSVÆRKSTEDER I PROFESSIONELLE SAMMENHÆNGE

LÆS MERE PÅ WWW.UNDREN.AAU.DK